

143 kjörskrárnar. Auk þess að ekki sjest að þær hafi legið kjósendum til sýnis, er hvorug 24. nóv. þeirra rjett að forminu til, þar sem önnur þeirra er samin og undirskrifuð af einum manni í umboði sóknarnefndarinnar, en ekki af henni sjálfri, og hin er undirskrifuð með orðinu »Sóknarnefndin« en ekki neinum mannanöfnum. Önnur kjörskráin er auk þess bersýnilega röng að efni til, þar sem Bjarni prestur Einarsson á Mýrum er talinn kjósandi í Búlandssókn. Ekki er að sjá að nein kjörstjórn hafi verið kosin samkvæmt 4. grein, heldur er kosningargjörðin að eins undirskrifuð af einhverjum 2 mönnum ásamt prófasti, í stað þess að tveir kosnir menn úr hvorri sókninni áttu að stýra kosningu með prófastinum. Loks sjest ekki á kosningargjörðinni, að kjörfundurinn hafi verið auglýstur fyrirfram, eða á hvern hátt honum hefur verið saman stefnt, heldur stendur að eins, að meiri hluti safnaðarins hafi á fundi komið sjer saman um, að neyta kosningarrjettar síns, svo að óvíst þykir með öllu, hvort allir kjósendur hafi átt kost á að sækja fundinn og þar að auki vantar algjörlega allar skýrslur um það, hve margir á þeim, er kosningarrjett hafa, hafi á kjörfundi verið, og sjest því ekki, hvort fundurinn einusinni hefur fullnægt skilyrði 9. greinar laganna fyrir lögmati kjörfundar.

Það er nú að vísu svo, að optnefnd lög 8. jan. 1886 hafa ekki inni að halda neina skipun um, að endurtaka skuli prestskostningar, þegar 3—8. gr. laganna hefur ekki verið fylgt eða þeir gallar hafa orðið á að öðru leyti, er veruleg áhrif geta haft á úrslit kosninganna, heldur er gefin sjerstök regla í niðurlagi 9. greinar, sem veitingarvaldið á að fylgja, þegar það veitir prestakall, án þess lögleg kosning hafi náðst, sem sjálfsagt er að gjöra, þegar kjörfundur hefur ekki verið nægilega sóttur, enginn umsækjenda fengið nógu mörg atkvæði, eða þegar kjósendum sjálfum eða kjörstjórn er að einhverju leyti um ógildi kosningar að kenna. En allt öðru máli er að gegna þegar afglöpín liggja hjá þeim stjórnarlið, sem á að annast um að kjósendum verði gefið löglegt færi á að neyta kosningarrjettar síns. Hafi prófastur vanrækt skyldu sína í því tilliti, virðist ekki rjett, að kjósendur við það missi rjett sinn til löglegrar hluttöku í veiting prestakalls. Nú eru mægingallar þeir sem valda ógildi kosningarinnar í Ásaprestakalli, beinlínis prófastinum að kenna, þannig að ekki verður álitíð, að atkvæðis safnaðanna hafi í þessu tilfelli nægilega verið leitað, og þykir mjer því rjettara að láta kosning fram fara á ný, eptir reglum laganna, og það því fremur, sem brauðið hvort sem er getur ekki orðið veitt fyrir en frá næstu fardögum, en nægilega löngu fyrir þann tíma ætti ný kosning að geta verið um garð gengin.

Jafnframt því að endursenda yður, herra biskup, umsóknarbrjefin og kosningargjörðina með fylgiskjölum, skal jeg því þjónustusamlega skora á yður að leggja fyrir hlutaðeigandi prófast, að stofna til nýrrar prestskosningar fyrir Ásaprestakall svo fljótt sem því verður við komið, og áminna hann um, að gæta þá betur skyldu þeirrar, sem lög 8. jan. 1886 leggja honum á herðar, en hann við hina fyrri kosningu hefur gjört.

144 Brjef landshöfðingja til biskups um undanfærzlu sóknarnefndar undan því að 12. des. jafna niður skylduvinnu samkv. lögum. 12. maí 1882. — Í þóknanlegu brjefi dags. 4. p. m. hafið þjer, herra biskup, skýrt frá því, að þegar á næstliðnu vori sú ákvörðun hafi verið gjörð af prófastinum í Húnaþingi og hlutaðeigi kirkjueigendum, að Holtastaða-

kirkja skyldi endurbyggjast svo fljótt sem kostur væri á, og prófastur því hafði boðið 144
sóknarnefndinni að jafna niður skylduvinnu við grjótaðflutning, grunnhleðslu og viðar- 12. des.
flutning samkvæmt reglugj. 17. júlí 1782, 15. gr. og lögum nr. 11, 12 maí 1882, hafi
sóknarnefndin færst undan að inna þessa skyldu sína af hendi, og margir sóknarmenn
auk þess á safnaðarfundi neitað að vinna tjeð skylduverk, sjerstaklega af þeirri átyllu,
að sjóður kirkjunnar væri nægilega mikill til að standast allan byggingarkostnað.

Eptir að prófastur hafði gjört ítrekaðar tilraunir til þess að fá nefndina til að
gegna skyldu sinni og síðan skýrt yður frá mótstöðu þessari, er tálmaði framkvæmd
kirkjubyggingarinnar, og gjörði lögtak fyrir andvirði skylduvinnunnar óframkvæmanlegt,
tjáist þjer hafa leitað aðstoðar amtmannsins í norður- og austuramtinu, og beðið hann
gjöra nauðsynlegar ráðstafanir til þess, að sóknarnefndin gegndi skyldu sinni, en í brjefi
dags. 5. f. m. hafi amtmáðurinn tjáð yður, að nefndin hafi ekki látið skipast við alvar-
legar áminningar hans, og hafi hann látið í ljósi, að með því að hann þykist ekki
hafa vald til að beita þvingunarsektum gagnvart henni, þá liggi ekki annað fyrir, en
að rjettur hlutaðeigandi höfði einkamál á móti sóknarnefndinni til þess að fá hana
dæmda til að fullnægja skyldu sinni að viðlögðum dagsektum. En með því að yður
virðist einkamálavegurinn, sem amtmáður bendir á, seinlegur og umsvifamikill, hafið
þjer spurzt fyrir um það, hvort eigi sje heimild til fyrir umboðsvaldið að þrýsta á neinu
annan hátt þverúðarfullum sóknarnefndum til að gegna skyldu sinni í umræddu efni
án þess lögsóknarvegurinn sje farinn, eða nein önnur hentug ráð til þess að fá þessu
framgengt.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð, að jeg hlýt að vera amt-
manninum í norður- og austuramtinu samdóma um það, að sóknarnefndinni verði ekki
þröngvað til þess að framkvæma niðurbjónunina nema með dagsektadómi, og til þess að
koma í veg fyrir frekari drátt á kirkjubyggingunni áljzt því ekki annar vegur en sá,
að kirkjueigendur leggi fyrst um sinn fram fje til grjótaðflutnings, grunnhleðslu og við-
araðflutninga, og höfði mál gegn sóknarnefndinni til þess að fá hana dæmda til að jafna
niður eptir dagsverkatölu vinnu þeirri, er til ofanefnds starfs hefur þurft, og má þá
væntanlega innheimta verðlagsskrár andvirði hinna niðurbjónuðu dagsverka hjá bændum
með lögtaki, ef þeir ekki fríviljuglega inna greiðsluna af hendi, sbr. 5. lið fyrstu grein-
ar í lögum um lögtak og fjárnám án undanfarins dóms eða sáttar 16. desbr. 1885.

Jafnframt því að tjá yður þetta skal jeg bæta því við, að jeg hef í dag lagt
fyrir amtmanninn í norður- og austuramtinu að láta höfða sakamál gegn sóknarnefnd-
inni í Holtastadasókn fyrir það brot gegn 143. gr. sbr. 145. gr. hinna almennu heg-
ingarlaga 25. júní 1869, sem nefndin hefur gjört sig seka í, með því að trássast við og
neita að gjöra lögboðna skyldu sína.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld landsbókasafnsins árið 1890.

Tekjur:

Kr. a. Kr. a.

1. Sjóður við árslok 1889:

a) Innritunarskrifteini Littr. A. Fol. 101 6600 00

Flyt: 6600 00